

بررسی فراوانی دیابت در مادران باردار مبتلا به پیلونفریت بخش زنان بیمارستان امام خمینی اهواز طی سال‌های ۱۳۸۲ – ۱۳۷۰

دکتر فروغ نخستین^(۱)، دکتر عبدالحمید باور^(۱)، دکتر مهدی هدایتی^(۲)، دکتر صالح زاهدی اصل^(۲)، سیدمحمد
لطیفی^(۱)

چکیده

مقدمه: با توجه به عوارضی مانند شوک سپتیک، آنمی، کم وزنی هنگام تولد که پیلونفریت برای مادر و جنین به همراه دارد شناخت عوامل خطرزای آن می‌تواند در درمان به موقع و مؤثر پیلونفریت کمک کننده باشد. هدف از این مطالعه تعیین فراوانی دیابت در مادران باردار مبتلا به پیلونفریت و مقایسه آن با فراوانی دیابت در مادران بارداری است که پیلونفریت ندارند. مواد و روش‌ها: در این مطالعه که به صورت گذشته‌نگر انجام شده است، ۳۰۰ پرونده از پرونده‌های مادران بارداری که براساس کدهای ICD 10-CM با تشخیص نهایی پیلونفریت در بخش زنان بیمارستان امام خمینی اهواز تحت درمان قرار گرفته‌اند (گروه بیمار، ۳۱۰ پرونده از پرونده‌های مادران بارداری که براساس این کدگذاری، کد پیلونفریت نداشتند (گروه شاهد) به طور تصادفی انتخاب و بررسی شده است. اطلاعات لازم از پرونده‌ها استخراج شد و با استفاده از آزمون مربع کای و پیرسون و با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS تحت تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. یافته‌ها: از ۳۰۰ مورد گروه بیمار، ۵۰ مورد و از ۳۱۰ مورد گروه شاهد ۶۰ مورد به علت سابقه عفونت ادراری از مطالعه خارج شدند. ۱۰/۸٪ از خانم‌های باردار مبتلا به پیلونفریت و ۰/۷٪ از مادران باردار گروه شاهد دیابت داشتند ($p=0/14$). شیوع دیابت بارداری در گروه مبتلا به پیلونفریت $0/5/6$ ٪ و در گروه شاهد $0/5/2$ ٪ ($p=0/86$) و شیوع دیابت آشکار در گروه مبتلا به پیلونفریت و گروه شاهد به ترتیب $0/5/2$ ٪ و $0/2$ ٪ ($p=0/04$) به دست آمد. نتیجه‌گیری: براساس این مطالعه، اگرچه شیوع دیابت بارداری در مادران باردار مبتلا به پیلونفریت در مقایسه با مادران باردار گروه شاهد تفاوت آماری معنی‌داری نداشت، شیوع دیابت آشکار بین دو گروه بیمار و شاهد تفاوت معنی‌دار نشان داد.

واژگان کلیدی: دیابت، پیلونفریت، بارداری

دریافت مقاله: ۸۴/۴/۲۸ - دریافت اصلاحیه: ۸۴/۸/۲۲ - پذیرش مقاله: ۸۴/۷/۳۰

سالم افزایش نمی‌دهد اما خطر تبدیل آن به پیلونفریت را بالا می‌برد.^۱ پیلونفریت شایع‌ترین عارضهٔ وخیم طبی زمان بارداری است^۲ که تقریباً در ۲ درصد از زنان باردار رخ

مقدمه

عفونت ادراری شایع‌ترین عفونت دوران بارداری است^۳ که به سه شکل باکتریوری بدون علامت، سیستیت^۴ و پیلونفریت^۵ دیده می‌شود.^۶ بارداری، میزان بروز باکتریوری بدون علامت (۲-۷٪)^۵ را نسبت به افراد غیرباردار

- i- Asymptomatic Bacteriuria
ii- Cystitis
iii- Pyelonephritis

(۱) دانشکدهٔ پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی – درمانی جندی‌شاپور اهواز؛ (۲)، مرکز تحقیقات غدد درون‌ریز و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی؛ نشانی مکاتبه نوبسته مسؤول: اهواز، دانشکدهٔ پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی – درمانی جندی‌شاپور اهواز، دکتر فروغ نخستین E-mail:fnakhostin@yahoo.com

بیمارستان امام خمینی در سال‌های ۱۳۸۲-۱۳۷۰) تشخیص پیلونفریت نداشتند (گروه شاهد) به طور تصادفی انتخاب و بررسی شدند. هر دو گروه از نظر سن، تعداد بارداری‌ها و سن بارداری همسان شدند. اطلاعاتی درباره سن، تعداد بارداری‌ها، گروههای خونی، عوامل آسیب‌زاپیلوفریت، سن بارداری، داشتن یا نداشتن دیابت آشکار، مدت زمان ابتلا به دیابت، نوع دیابت آشکارⁱ، داشتن یا نداشتن دیابت بارداری، نوع درمان دیابت، قند خون ناشتاⁱⁱ، قند خون ۲ ساعت بعد از غذاⁱⁱⁱ، قند خون ۳ ساعت بعد از ظهر و ۹ شب برای هر بیمار از پروندهای فوق استخراج شد. تشخیص پیلونفریت براساس علایم و نشانه‌های بیماران و نتایج آنالیز اداری^{iv} و کشت ادرار^v آنها صورت گرفت.

برای بررسی دیابت در خانم‌های باردار در ابتدا و به صورت روتین قند خون ناشتا کنترل شده بود. اگر قند خون ناشتا بین ۹۰-۶۰ mg/dL بود، خانم باردار، سالم در نظر گرفته شده، قند خون ۲ ساعت بعداز غذا کنترل نمی‌شد؛ اما اگر قند خون ناشتا بیشتر از ۹۵ mg/dL بود، قند خون ۲ ساعت بعد از غذا نیز کنترل می‌شد. تشخیص دیابت براساس اختلال در قند خون ۲ ساعت بعد از غذای بیمار صورت گرفته بود. در صورت طبیعی بودن قند خون ۲ ساعت بعد از غذا، قند خون ناشتا دوباره کنترل و تشخیص نهایی مطرح می‌شد.

در خانم‌های بارداری که دیابت آشکار داشتند از همان ابتدا قند خون ناشتا، قندخون ۲ ساعت پس از مصرف غذا، قند خون ساعت ۳ بعد از ظهر و ۹ شب کنترل شده، رژیم غذایی دیابتی و انسولین لازم تجویز می‌شد.

نتایج به دست آمده با استفاده از آزمون آماری مرربع کای و پیرسون و توسط نرم‌افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل آماری شد و سطح معنی‌داری p کمتر از ۰/۰۵ در نظرگرفته شد.

- i- Overt diabetes
- ii- Fasting blood sugar
- iii- Post prandial Glucose
- iv- Urinary Analysis
- v- Urinary Culture

می‌دهد^۶ و در صوت عدم درمان عوارض فراوانی برای مادر و جنین به همراه دارد.^{۱۰-۸۶۵۱} دیابت یکی از عوامل خطرساز مهم ابتلا به پیلونفریت است.^{۵-۹،۱۱،۱۲}

اگرچه تعدادی از مطالعات انجام شده در زمینه تأثیر دیابت بر ابتلا به پیلونفریت به عنوان یک عامل خطرساز در خانم‌های باردار نشان داده‌اند که تفاوت آماری معنی‌داری بین مادران باردار سالم و مادران باردار مبتلا به دیابت بارداری در زمینه ابتلا به پیلونفریت وجود ندارد.^{۱۳-۱۵} مطالعات متعددی نیز نشان داده‌اند که دیابت به عنوان یک عامل خطرساز مهم باعث افزایش خطر ابتلا به پیلونفریت می‌شود.^{۵-۹،۱۱،۱۲} در دو مطالعه از این تحقیقات، شیوع پیلونفریت در مادران باردار مبتلا به دیابت ۴٪^{۷،۸} و در مادران باردار غیردیابتی ۱٪ بوده است.^۶

دیابت بارداری طبق تعريف، اختلال تحمل کربوهیدرات‌هاست که برای اولین بار، طی بارداری تشخیص داده می‌شود.^{۱۸،۱۷} شیوع دیابت بارداری در خانم‌های باردار سالم بین ۱ تا ۱۴ درصد متغیر است^{۲۰-۱۹} و نژاد یکی از عوامل خطرساز بروز دیابت بارداری است.^{۲۱} نژاد آسیایی جمعیتی با خطر بالا برای بروز دیابت معرفی شده اما شمار مطالعات انجام گرفته در جمیعت‌های آسیایی بسیار اندک است.^{۲۲}

با توجه به اینکه دیابت شایع‌ترین عارضه طبی دوران بارداری^{۲۳} و عامل خطرساز مهمی برای ابتلا به پیلونفریت است^{۵-۱۲،۱۱،۹} و با توجه به مطالعات اندک در زمینه دیابت در جمیعت‌های آسیایی،^{۲۳} جمعیتی از مادران باردار مبتلا به پیلونفریت از نظر شیوع دیابت مورد بررسی قرار گرفته که نتایج حاصل از آن می‌تواند کامی مؤثر در جهت کمک به برنامه‌ریزی‌های آتی مراقبت‌های مادر و جنین باشد.

مواد و روش‌ها

در این مطالعه مقطعی، ۲۰۰ پرونده از پرونده‌های خانم‌های بارداری که بر اساس کدهای ICD10 - CM تشخیص پیلونفریت در فاصله سال‌های ۱۳۷۰ - ۱۳۸۲ در بخش زنان بیمارستان امام خمینی اهواز تحت درمان قرار گرفته‌اند (گروه بیمار) و همچنین ۲۱۰ پرونده از پرونده‌های خانم‌های بارداری که براساس این کدگذاری (در بخش زنان

یافته‌ها

جدول ۱- شیوع انواع دیابت در مادران باردار مبتلا به پیلونفریت و گروه شاهد

گروه گروه شاهد	مادران باردار مبتلا به پیلونفریت	نوع دیابت	مادران باردار گروه شاهد
		دیابت	
۱۲٪/۵٪/۲	۱۴٪/۵٪/۶	بارداری	
۵٪/۲	۱۲٪/۵٪/۲	دیابت	
		آشکار	
۱۸٪/۷٪/۲	۲۷٪/۱۰٪/۸	کل	

جدول ۲- شیوع گروه‌های خونی در مادران باردار مبتلا به پیلونفریت و گروه شاهد

گروه‌های خونی شاهد	مادران باردار مبتلا به پیلونفریت	گروه‌های خونی شاهد	مادران باردار گروه شاهد
گروه خونی A	۶۷٪/۲۶٪/۸	۷۵٪/۲۰٪	
گروه خونی B	۷۰٪/۲۸٪	۹۵٪/۲۸٪	
گروه خونی AB	۲۱٪/۸٪/۴	۲۰٪/۸٪	
گروه خونی O	۹۲٪/۳۶٪/۸	۶۰٪/۲۴٪	

جدول ۳- نتایج کشت ادرار مادران باردار مبتلا به پیلونفریت

درصد	تعداد	کشت ادرار
۵۶	۱۴۰	منفی
۲۶٪/۴	۶۶	اشرشیاکولی
۱۲	۳۰	انترباکتر
۵٪/۶	۱۴	کلپسیلا

جدول ۴- تعداد بارداری‌های مادران باردار مبتلا به پیلونفریت

درصد	تعداد	تعداد بارداری‌ها
۷۰	۱۷۵	بارداری اول
۱۰	۲۵	بارداری دوم
۱۰	۲۵	بارداری سوم
۸	۲۰	بارداری چهارم
۲	۵	بارداری پنجم

از ۳۰۰ پرونده مادران مبتلا به پیلونفریت و ۳۱۰ پرونده مادران باردار گروه شاهد، پرونده خانم‌های بارداری که سابقه عفونت ادراری در کودکی، سابقه عفونت ادراری مکرر و راجعه، سابقه دفع سنگ کلیه یا مثانه، سابقه عفونت طی بارداری اخیر یا بارداری‌های قبلي داشتند از مطالعه خارج شدند. همچنین در گروه شاهد، پرونده خانم‌های بارداری که در زمان بستری شدن عالیم بالینی یا آزمایشگاهی دال برپیلونفریت داشتند از مطالعه خارج شدند و در نهایت در گروه مادران باردار مبتلا به پیلونفریت ۲۵۰ پرونده و در گروه شاهد نیز ۲۵۰ پرونده بررسی شد.

از ۲۵۰ خانم باردار مبتلا به پیلونفریت ۲۷٪ (۱۰٪/۸) مورد دیابت و در ۲۵۰ خانم باردار گروه شاهد، ۱۸٪ (۷٪/۲) مورد دیابت مشخص شد. در گروه مبتلا به پیلونفریت میانگین سن ۲۴±۴ سال، میانگین سن بارداری ۱۶٪/۸۵±۵ روز و میانگین قندخون ناشتا mg/dL $۸۸/۴±۱۶/۸$ و در گروه شاهد، میانگین سن ۲۲٪/۶۷±۵/۷ سال، میانگین سن بارداری $۱۶/۲±۲۴/۷$ روز و میانگین قند خون ناشتا mg/dL $۸۲/۲۴±۱۷/۴$ بود. همچنین در افراد مبتلا به پیلونفریت که دیابت داشتند، میانگین قند خون ناشتا mg/dL $۱۴۶/۸±۳۹/۵$ و میانگین قند خون ۲ ساعت بعد از غذا mg/dL $۱۸۸/۴±۸۴/۳$ و در افراد دیابتی گروه شاهد میانگین قند خون ناشتا و قند خون ۲ ساعت بعد از غذا به ترتیب mg/dL $۱۵۰/۲±۳۲/۴$ و $۱۷۶/۱±۵۲/۵$ بود. از ۲۷ مورد دیابت در گروه مبتلا به پیلونفریت، ۱۴٪ (۵٪/۶) مورد دیابت بارداری و از ۱۸ مورد دیابت گروه شاهد، ۱۲٪ (۵٪/۲) مورد دیابت بارداری داشتند ($p=0/086$). همچنین شیوع دیابت آشکار در گروه مبتلا به پیلونفریت و گروه شاهد به ترتیب $5/5٪$ و $2/5٪$ بود ($p=0/04$) (جدول ۱).

برای تمامی افراد دیابتی رژیم غذایی و در صورت لزوم انسولین کافی تجویز شده بود.

نتایج شیوع گروه‌های خونی در گروه مبتلا به پیلونفریت و گروه شاهد در جدول ۲ آورده شده که بر این اساس شایع‌ترین گروه خونی در افراد مبتلا به پیلونفریت، O (۳۶٪/۸) و در گروه شاهد گروه خونی B (۳۸٪) به دست آمد. شایع‌ترین پاتوژن اشرشیاکولی بوده ۷۰٪ از خانم‌های باردار مبتلا به پیلونفریت، شکم اول بودند (جداول ۳ و ۴).

بحث

عفونت ادراری شایع‌ترین عفونت دوران بارداری^{۱-۴} و پیلونفریت شایع‌ترین عارضه و خیم طبی زمان بارداری است.^۵ پیلونفریت تقریباً در ۲ درصد از زنان باردار رخ می‌دهد^{۶,۷} و در صورت عدم درمان عوارض زیادی برای مادر و جنین به همراه دارد.^{۸,۹,۱۰} دیابت عامل خطرساز مهمی برای ابتلا به پیلونفریت است.^{۱۱,۱۲,۱۳}

در مطالعه حاضر، شیوع کلی دیابت در مادران باردار مبتلا به پیلونفریت، ۱۰/۸٪ به دست آمد که در مقایسه با شیوع کلی دیابت در مادران باردار سالم (۷/۲٪) تفاوت آماری معنی‌داری مشاهده نشد (p=۰/۱۴). همچنین شیوع دیابت بارداری در گروه مبتلا به پیلونفریت ۵/۶٪ به دست آمده که در مقایسه با شیوع دیابت بارداری در مادران باردار گروه سالم (۵/۵٪) تفاوت آماری معنی‌داری نداشت (p=۰/۸۶).

این نتایج با نظریات گلومن و کشاورز مبنی براین که ابتلا به پیلونفریت بین دو گروه مادران باردار مبتلا به دیابت بارداری و مادران باردار سالم باهم فرقی ندارد،^{۱۴,۱۵} همخوانی دارد. از طرفی ریزک نیز عقیده دارد که دیابت بارداری با خطر افزایش یافته عفونت ادراری و عوارض ناشی از آن همراه نیست.^{۱۵}

از سوی دیگر شیوع دیابت آشکار در مادران باردار مبتلا به پیلونفریت در مقایسه با شیوع دیابت آشکار در مادران باردار گروه سالم (به ترتیب ۵/۲٪ و ۰/۲٪) تفاوت آماری معنی‌داری دارد (p=۰/۰۴).

بررسی‌های روزن، اول و ریس نشان داده است که تفاوت آماری معنی‌داری بین دو گروه مادران باردار مبتلا به دیابت آشکار و مادران باردار سالم از نظر ابتلا به پیلونفریت وجود دارد.^{۱۶,۱۷,۱۸} که نتایج حاضر نیز با این نتایج همخوانی دارد.

سپاسگزاری

نویسنده‌گان از زحمات کارکنان محترم بایگانی بیمارستان امام خمینی اهواز تشکر کرده، از همکاری و همفرکری خانم دکتر شبین موتفی، دکتر نوشین خلیلی و آقای دکتر احمد بهروز کمال تشکر و سپاسگزاری را دارند.

References

1. Foxman B. Epidemiology of urinary tract infections: incidence, morbidity, and economic costs. Am J Med 2002;113 Suppl 1A:S5-13.
2. Connolly A, Thorp JM Jr. Urinary tract infections in pregnancy. Urol Clin North Am 1999; 26: 779-87.
3. Krcmery S, Hromec J, Demesova D. Treatment of lower urinary tract infection in pregnancy. Int J Antimicrob Agents 2001; 17: 279-82.
4. Savoia MC. Bacterial, fungal, and parasitic disease.In: Medical complications during pregnancy. Burrowr G, Nduffy TP, Copeir JA. Medical Complications during pregnancy. 6th ed. Philadelphia: WB Saunders; 2004. p.310.
5. Grewal M, Bis Was Mk, Frcog F, perloff D.Cardiac,Hematologic, pulmonary, renal and urinary tract disorders.In: Decherney AH; Nathan L. Current Obstetric and gynecologic diagnosis and treatment.Mc Graw -Hill; 2003. p.422-26.
6. Cunningham FG, Gant NF, Leveno kJ, Gilstrap LG, Hauth JC, Wenstrom KD. Williams Obstetrics. 21 ed. McGraw -Hill; 2001; p. 1253-8.
7. McNeely SG Jr. Treatment of urinary tract infections during pregnancy. Clin Obstet Gynecol 1988; 31: 480-7.
8. Ovalle A, Silva O, Herrera R, Gonzalez E, Marin J. Pre-existing diseases as risk factors and prognosis of genito-urinary infection in pregnancy. Rev Chil Obstet Ginecol 1989; 54: 341-7.
9. Eknayan G, Qunibi WY, Grissom RT, Tuma SN, Ayus JC. Renal papillary necrosis: an update.
10. Medicine (Baltimore) 1982;61: 55-73.
11. Reece EA, Sivan E, Francis G, Homko CJ. Pregnancy outcomes among women with and without diabetic microvascular disease (White's classes B to FR) versus non-diabetic controls. Am J Perinatol 1998; 15: 549-55.
12. Rosenn B, Miodovnik M, Combs CA, Khoury J, Siddiqi TA. Poor glycemic control and antepartum obstetric complications in women with insulin-dependent diabetes. Int J Gynaecol Obstet 1993; 43: 21-8.
۱۳. کشاورز مریم، یابایی غلامرضا، مقایسه عوارض بارداری در دو گروه سالم و مبتلا به دیابت بارداری (مطالعه کوهورت).
۱۴. Goldman M, Kitzmiller JL, Abrams B, Cowan RM, Laros RK Jr. Obstetric complications with GDM. Effects of maternal weight. Diabetes 1991; 40 Suppl 2: 79-82.
15. Rizk DE. Epidemiology consequences and natural history of urinary incontinence in non-caucasian women. Int Urogynecol J Pelvic Floor Dysfunct 2001; 12: 413.
16. kensbole AB. Diabetes and pregnancy. In: Burrow GN, Duffy IP, Copel JA. Medical complications during pregnancy. 6th edition. USA: WB Saunders 2004: p:30
17. American Diabetes Association. Gestational diabetes mellitus. Diabetes care 1986; 9: 430-1.
18. The Expert Committee on the diagnosis and classification of diabetes mellitus. Report of the Expert Committee on the Diagnosis and Classification of Diabetes Mellitus. Diabetes Care 1997; 20: 1183-97.
19. Engelgau MM, Herman WH, Smith PJ, German RR, Aubert RE. The epidemiology of diabetes and pregnancy in the US, 1988. Diabetes Care 1995; 18: 1029-33.
20. Sweeney AT, Brown FM. Gestational diabetes mellitus. Clin Lab Med 2001; 21: 173-92.
21. American Diabetes Association, Clinical Practice Recommendation.Gestational Diabetes Mellitus. Diabetes Care 2002; 25: S94-6.
22. Landon MB, Gobbe SG. Diabetes in pregnancy.In: James DK, Steer PJ, Weiner CP, Gonik B, editors. High risk pregnancy.2nd edition. London: WB, Sanders Company, 1999. p.667.
23. Cheung NW, Wasmer G, Al-Ali J. Risk factors for gestational diabetes among Asian women. Diabetes Care 2001; 24: 955-6.
24. Cunningham FG, Gant NF, Leveno KJ, Gilstrap III LG, Hauth JC, Wenstrom KD. Williams Obstetrics. 21ed. McGraw -Hill 2001. p. 1359-81.
۲۵. لاریجانی باقر، عزیزی فریدون، باستان حق محمد حسن، پژوهی محمد، حسین نژاد آرش، شیوع دیابت بارداری در زنان جوان. مجله غدد درون ریز و متابولیسم ایران، ۱۲۸۱، سال ۴، شماره ۱، صفحات ۲۷ تا ۲۳.

شماره ۴، صفحات ۲۳ تا ۲۷.

مجله غدد درون ریز و متابولیسم ایران، ۱۲۸۲، سال ۵

دو گروه سالم و مبتلا به دیابت بارداری (مطالعه کوهورت).

کشاورز مریم، یابایی غلامرضا، مقایسه عوارض بارداری در

Original Article

The frequency of diabetes in pregnant women with pyelonephritis in Imam Khomeini hospital of Ahwaz (1370-1382)

Nokhostin F⁽¹⁾, Bavar AM⁽²⁾, Hedayati M⁽²⁾, Zahedi Asl S⁽²⁾, Latifi SM⁽¹⁾

1) School of Medicine, Ahwaz Jondishapoour University of Medical Sciences & Health Services, Ahwaz, I.R.Iran.
Endocrine Research Center, Shaheed Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, I.R.Iran.

1) Department of Biostatistics and Epidemiology, Faculty of Health, Ahwaz Jondishapoour University of Medical Sciences, Ahwaz, I.R.Iran.

Abstract:

Introduction: Considering complications of pyelonephritis in the mother and fetus such as septic shock, anemia, low birth weight, etc., recognition of these risk factors may be helpful in early and effective treatment. The purpose of this study is to determine frequency of diabetes in pregnant women with pyelonephritis and compare it with diabetes prevalence in pregnant women without pyelonephritis. **Materials and Methods:** This survey was conducted as a cross-sectional study on 250 pregnant women whose final diagnosis based on ICD 10-CM codes was pyelonephritis and 250 pregnant women whose diagnosis was not pyelonephritis, in the Imam Khomeini hospital of Ahwaz and these findings were analyzed statistically. **Results:** In 250 pregnant women with pyelonephritis, 27 cases and in 250 pregnant women without pyelonephritis, 18 cases had diabetes. Of these 27 cases (10.8%), 13 cases (5.6%) had Gestational Diabetes Mellitus (GDM) and 13 cases (5.2%) had overt diabetes. In the control group, 13 cases (5.2%) had GDM and 5 cases (2%) had overt diabetes ($p=0.86$), ($p=0.04$). **Conclusion:** The prevalence of Gestational diabetes in pregnant women with pyelonephritis compared to the frequency of Gestational diabetes in pregnant women without pyelonephritis had no significant difference ($p=0.86$) but, the prevalence of overt diabetes in case and control groups showed significant difference ($p=0.04$).

Key words: Diabetes, Pregnancy, Pyelonephritis.